

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 29 kwietnia 2022 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Rada zgłasza następujące uwagi do projektu przekazanego przy piśmie Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z 19 kwietnia 2022 r. (znak: SPS-WP.020.111.7.2022):

1. Zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji opiniowany projekt powinien uwzględnić w tytule zmiany w zakresie ustawy o kosztach sądowych, z tego względu Rada pod rozwagę projektodawcy poddaje zmianę tytułu na: „Ustawa z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych” lub „Ustawa z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego i niektórych innych ustaw”.
2. Proponowany art. 477^{7b} § 1 zdaniem Rady może prowadzić do obejścia przepisów dotyczących zabezpieczenia (art. 733 Kodeksu postępowania cywilnego), ponieważ z punktu widzenia pracownika zaspokaja on roszczenie (przywrócenia do pracy) przed wydaniem wyroku. Wskazać również należy, że dyspozycja § 2 jest niekompatybilna z art. 466 Kodeksu postępowania cywilnego, który dopuszcza zgłoszenie powództwa oraz treści środków odwoławczych i innych pism procesowych przez pracownika działającego bez adwokata lub radcy prawnego ustnie do protokołu, natomiast projektowany przepis nakłada na pracownika obowiązek złożenia żądania w formie odrębnego pisma procesowego. W projektowanym art. 477^{7b} § 4 należałoby rozważyć zmianę zapisu: „(...) O terminie posiedzenia sąd zawiadamia strony również telefonicznie oraz za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”, który nie koresponduje z zasadą celowości z art. 149¹ Kodeksu postępowania cywilnego na zapis: „(...) O terminie posiedzenia sąd może zawiadomić strony również telefonicznie oraz za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.”. Zgodnie z art. 148 Kodeksu postępowania cywilnego zasadą jest, że posiedzenia sądowe są jawne, dlatego powtórzenie ogólnie obowiązującej zasady w art. 477^{7b} § 5 jest całkowicie zbędne.
3. Rada nie widzi potrzeby rozpoznawania zażalenia, o którym stanowi projektowany art. 477^{7c} §1, na posiedzeniu jawnym. Rozpoznanie tego rodzaju środka zaskarżenia powinno,

co do zasady, odbywać się na posiedzeniu niejawnym, o czym stanowią art. 374 i art. 397 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego. Jeżeli chodzi o zdanie drugie dodawanego przepisu, to analogiczne zastosowanie mają uwagi z punktu 2 (zdanie trzecie) niniejszej opinii. Niezrozumiały jest również obowiązek sporządzania uzasadnienia z urzędu przez sąd wynikający z § 3 (w zw. z projektowanym art. 477^{7b} § 6), ponieważ rozstrzygnięcie sądu drugiej instancji w zakresie zażalenia jest ostateczne i nie przysługuje w tym zakresie środek odwoławczy.

4. Nałożenie przez projektodawcę obowiązku doręczenia „sobie nawzajem” pism procesowych w proponowanym art. 477^{7d} § 1 przez strony, których nie reprezentują profesjonalni pełnomocnicy stoi w opozycji do ogólnych zasad doręczania pism procesowych oraz art. 132 Kodeksu postępowania cywilnego. Taki obowiązek może wprowadzić chaos do postępowania sądowego zarówno w zakresie skuteczności doręczenia jak i pewności obrotu prawnego w przypadku stwierdzenia przez sąd braków formalnych w pismach procesowych składanych przez strony postępowania. W odniesieniu do § 2 odnotować należy, że projektodawca dokonuje kolejnego powtórzenia ogólnie obowiązującej zasady Kodeksowej, o której tym razem stanowi art. 133 § 2¹.
5. W zakresie projektowanego art. 477^{7f} należy podnieść, że nawet biorąc pod uwagę najniższe możliwe odszkodowanie, jakie sąd mógłby orzec nakładając na pracodawcę obowiązek zapłaty na rzecz Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy, to jest ono niewspółmiernie wysokie w odniesieniu do deliktu pracodawcy. Kodeks pracy w art. 283 § 1 przewiduje karę grzywny od 1000 zł do 30 000 zł. i zdaniem Rady projektodawca powinien rozważyć urealnienie kwotowe biorąc pod uwagę istniejące zapisy kodeksowe. Ponadto wskazać należy na zapis: „świadczenie pieniężne”, jak przywołano już wcześniej Kodeks pracy w art. 283 § 1 posługuje się pojęciem „grzywny” i to pojęcie, zdaniem Rady, wyczerpuje naturę odpowiedzialności odszkodowawczej za nieprzestrzeganie przepisów prawa pracy.
6. Krajowa Rada Sądownictwa ma również wątpliwości w zakresie zmiany art. 35 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – dodanie zapisu: „(...) chyba że ustawa stanowi inaczej.” w kontekście dodawanego art. 96 ust 1 pkt 11, który brzmi: „pracownik, o którym mowa w art. 32 ustawy o związkach zawodowych, żądający nałożenia na pracodawcę obowiązku dalszego zatrudnienia pracownika do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.”. Powyższe w praktyce może prowadzić do bezpodstawnego zróżnicowania pracowników ze względu na przynależność związkową, nie ma bowiem wytłumaczenia dla wprowadzenia *lex specialis* i pominięcia ogólnie obowiązującego

kryterium dochodowego, jako podstawy do zwolnienia od kosztów sądowych. Nadto uzależnienie kosztów sądowych od tego czy pracownik związkowy wystąpi z żądaniem nałożenia na pracodawcę obowiązku dalszego zatrudnienia jest zdaniem Rady niedopuszczalne, doprowadzi to do sytuacji, w której każdorazowo pracownicy będą występować z takim żądaniem celem uniknięcia kosztów procesu.